

81. rocznica agresji sowieckiej na Polskę

W niedzielę 17 września 1939 r. Sowieci złamali obowiązujący od roku 1932 polsko-sowiecki pakt o nieagresji i Armia Czerwona wkroczyła na tereny II Rzeczypospolitej. Napaść stanowiła realizację podpisanego 23 sierpnia 1939 r. w Moskwie przez ministra spraw zagranicznych III Rzeszy Joachima von Ribbentropa oraz ludowego komisarza spraw zagranicznych Związku Radzieckiego Wiaczesława Mołotowa układu.

Obywatele! Gdy armia nasza z bezprzykładnym męstwem zmaga się z przemocą wroga od pierwszego dnia wojny, aż po dzień dzisiejszy, wytrzymując napór ogromnej przewagi całości bez mała niemieckich sił zbrojnych, nasz sąsiad wschodni najechał nasze ziemie, gwałcąc obowiązujące umowy i odwieczne zasady moralności. Stanęliśmy tedy nie po raz pierwszy w naszych dziejach w obliczu nawałnicy, zalewającej nasz kraj z zachodu i wschodu. [...] Na każdego z was spada dzisiaj obowiązek czuwania nad honorem Naszego Narodu w najcięższych warunkach” („Monitor Polski”, 25 IX 1939, nr 213).

Pomnik żołnierzy Korpusu Ochrony Pogranicza w Wytyczno. Fot. Dawid Fjorczak/IPN Lublin. Źródło: ipn.gov.pl

Fragment orędzia Prezydenta RP Ignacego Mościckiego do obywateli wydanego w Kosowie Huculskim

Wojska radzieckie przekroczyły na całej długości wschodnią granicę Polski. Aresztowano ponad 200 tys. Polaków, wielu z nich zostało zamordowanych przez NKWD. Ponad 21 tys. – w tym 10 tys. oficerów Wojska Polskiego i Policji Państwowej, to ofiary Zbrodni Katyńskiej – masowych egzekucji

dokonanych wiosną 1940 r. Wszystkim obywatelom II RP narzucono obywatelstwo radzieckie. Wywózki na Syberię objęły 1 mln 350 tys. osób.

„Ta data powinna być stale przedmiotem naszej refleksji. To, że Związek Sowiecki uderzył na Polskę 17 września 1939 r. wynikało ze wspólnej polityki obu totalitarnych sąsiadów (...) Z tej kwadratury piekielnego koła, w jakim znalazła się Polska jedynym wyjściem było to co doradzał Piłsudski, aby odwlekać jak długo można ten moment, próbując wzmocnić Polskę, a kiedy to odwlekanie stanie się niemożliwe sprawić, by ten atak na Polskę stał się wojną światową.” prof. Andrzej Nowak, historyk, Uniwersytet Jagielloński

Centralne Biuro Antykorupcyjne pragnie upamiętnić ofiary agresji ZSRR na Polskę. Delegacja Biura złoży kwiaty ku czci pomordowanych przed Pomnikiem Poległym i Pomordowanym na Wschodzie przy ul. Muranowskiej w Warszawie.

17 IX

Moja bezbronna ojczyzna przyjmie cię najeźdźco
a droga którą Jaś Małgosia dreptali do szkoły
nie rozstąpi się w przepaść

Rzeki nazbyt leniwe nieskore do potopów
rycerze śpiący w górach będą spali dalej
więc łatwo wejdiesz nieproszony gościu

Ale synowie ziemi nocą się zgromadzą
śmieszni karbonariusze spiskowcy wolności
będą czyścili swoje muzealne bronie
przysięgali na ptaka i na dwa kolory

A potem tak jak zawsze – łuny i wybuchy
malowani chłopcy bezsenni dowódcy
plecaki pełne klęski rude pola chwały
krzepiąca wiedza że jesteśmy – sami

Moja bezbronna ojczyzna przyjmie cię najeźdźco
i da ci sążeń ziemi pod wierzbą – i spokój
by ci co po nas przyjdą uczyli się znowu
najtrudniejszego kunsztu – odpuszczania win
Zbigniew Herbert

Źródła: ipn.gov.pl, 1wrzesnia39.pl, polskieradio.pl, dzieje.pl

Opublikowano w dniu 17.09.2020 r.

przez Wydział Informacji i Edukacji Antykorupcyjnej GSz CBA